

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-471

18.6.2019

Tryg Forsikring NUF

Bilansvar

Kollisjon – skylddeling – brudd på trafikkregler – promille – bal. § 8.

Det oppsto sammenstøt mellom klagers trialsykel og motpartens personbil på en riksvei på kveldstid. Kollisjonen oppsto da motparten var i ferd med å foreta en venstresving fra riksveien og inn på en sidevei. Klager kom kjørende rett frem i motsatt retning og kolliderte med motparten. Klager pådro seg personskader i trafikkulykken. Det forelå ikke felles skademelding i saken, og partene var uenig i hvem som var ansvarlig for uhellet. Klager ble dømt for brudd på veitrafikkloven for bl.a. å ha ført kjøretøy uten lovlige kjennemerker og mens han var påvirket av bedøvende midler. Klager anførte at overtredelsene ikke hadde årsakssammenheng med sammenstøtet, og at de derfor ikke kunne tillegges vekt i ansvarsspørsmålet. Selskapet var av den oppfatning at klager måtte bære 75 % av ansvaret på grunn av utvist uaktsomhet. Klager ble således tilbudt 25 % av den beregnede menerstatningen på kr 343 555. Nemnda kom til at selskapets ansvarsfordeling var korrekt.

Saksfremstilling

Saken gjelder skyldfordeling etter bilkollisjon, jf. bal. § 8.

Klagers trialsykel støtte sammen med motpartens personbil på en riksvei i V kommune den 20.9.14 da motparten skulle foreta en venstresving fra riksveien og inn på en sidevei, samtidig som klager kom kjørende på riksveien i motsatt retning. Klager kolliderte med motpartens høyre side bak og pådro seg personskader. Klagers kjøretøy var uregistrert. Partene har ikke skrevet felles skademelding og er uenig i hvem som var ansvarlig for uhellet. Klager opplyste følgende i sin skademelding:

Jeg kjørte i retning fra V mot K da bil X, forsikret i R, plutselig svingte til venstre av riksveien rett foran meg. Det er ingen årsakssammenheng mellom sammenstøtet og det forhold at jeg ikke gyldig førerkort/var påvirket. Bilen hadde vikeplikt for meg og i politiforklaringen opplyser også bilfører at han ikke så meg før det smalt. Det er gatelys på stedet og jeg har lys/lykt på hjelmen. Hadde ingen forsikring på motorsykkelen og fremmer således erstatningskrav mot R for skaden på motorsykkelen og personskaden jeg ble påført.

Motparten har forklart hendelsen slik:

Jeg kom kjørende sydfra, stoppet og ventet på at møtende bil skulle passere. Når møtende bil hadde passert satte jeg bilen i bevegelse for å krysse Rv og inn på sidevei. Da jeg var på vei kom en MC ut av "mørket".

Politiet kom til ulykkesstedet i etterkant av uhellet og foretok avhør av de involverte.

Politidokumentene inneholder følgende forklaring fra klager:

Siktete bes forklare seg fritt om hendelsen som fant sted den 20.9.14 hvor siktete kolliderte med en bil på Rv ved S. Siktete kjørte en uregistrert moped uten å inneha gyldig førerkort. Siktete mener at det ikke var han som kjørte feil. Siktete hadde kommet fra U. Det er en trailsykel siktete kjørte. Siktete hadde vært gamle trailbanen på U. Siktete har tatt trail lisensen, men er klar over at han ikke har gyldig førerkort for kjøring på vei. Siktete pleier da ikke å kjøre på vei. Siktete kom ned med skolen på sykkelen. Siktete mener han kjørte i ca 60 – 70 km/t. Når siktete kom ned svingen der, husker han at føreren av bilen kikket til

venstre på siktede. Bilen kom fra høyre. Det var en stor varebil. Føreren kikket så til høyre mens han stod stille. Siktede var sikker på at bilføreren hadde sett ham da han så til venstre. Bilen kjørte så frem, rett ut i veien da siktede var snaue 5 meter unna. Siktede hadde da ingen sjanse til å unngå bilen. Siktede prøvde å inngå bilen, men klarte det ikke. Siktede mener at det ikke var siktede som hadde skylden i ulykken (...) Siktede gjøres kjent med analyseresultatet fra blodprøven som ble tatt etter ulykken den 200914. Analyseresultatet viser inntak av flere narkotiske stoffer. Siktede sier at han har brukt litt amfetamin og hasjissj en dag i forveien. Det var meget lite han fikk i seg. Det var en joint som ble sendt rundt. Siktede følte seg ikke beruset av det. De øvrige påviste stoffer, er stoffer som finnes i medisinene siktede får av sin lege. Siktede sier han lider av ADHD. Amfetamin har dermed liten eller ingen rusvirkning på siktede.

Motpartens har bl.a. forklart:

Fører av enhet A, videre omtalt som mistenkte tok raskt kontakt med oss og fortalte hva som hadde skjedd. Han fortalte at han hadde kommet med sin T fra retning K og var i ferd med å svinge til venstre over det sør gående feltet på Rv og inn til U. Da mistenkte hadde svingt til venstre og den bakerste delen av bilen hans var ca midt i det sørgående feltet på Rv oppdaget han noe som beveget seg i hans retning så smalt det kraftig i den høyre bakerste delen av bilen. Han oppfattet det som at siktede forsøkt å unngå sammenstøtet ved å forsøke å svinge til sin venstre side, samtidig som at mistenkte forsøke å speede på for å unngå sammenstøtet men det rakk det altså ikke for dcl smalt. Han fortalte at denne mopeden kom i stor fart og kjørte rett inn i bilen hans. Mistenkte anslo farten til å være ca 70-80 km/t, det var i hvert fall fort fortalte mistenkte. Han hadde ikke sett enhet B før rett for det smalt. Mistenkte er helt sikker på at mopeden ikke hadde lys på. Mistenkte fortalte at han ikke kjørte over verken siktede eller mopeden med bilen sin. Mistenkte sa det var bare en person på mopeden. Del ble tatt alkotest av mistenkte på stedet, denne testen var helt fin. Mistenkte innehar gyldig førerkort. Mistenkte ble gjort kjent med sin status som mistenkte i saken.

Et vitne har forklart:

Vitnet forklarte at han hadde handlet på B som ligger i umiddelbar nærhet fra åstedet. Han mente at han var nr. 3 på stedet. Han hadde sett at sikrede lå og skrek på bakken, samtidig som at mistenkte sto over siktede for å hjelpe han. Vitnet hadde lagt et teppe over siktede og tatt av siktede hjelmen (...) Mopeden hadde skader som var forenlig med sammenstøtet på bilen. Mopeden hadde ikke lys. Hjelmen til sikrede hadde påmontert en hodelykt.

Klager ble i lagmannsretten dømt for brudd på vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 24 første ledd første pkt., § 17 første ledd og § 22 første ledd for å ha ført motorsykkkel uten gyldig førerkort, for å ha brukt motorsykkelen uten at den var registrert og påsatt lovlig kjennemerker og for å ha ført motorvogn når han var påvirket av alkohol og andre bedøvende midler. Blodprøvene fra klager viste påvirkning av flere narkotiske stoffer som kunne sammenlignes med en alkoholkonsentrasjon på over 1,2 promille.

Selskapet innhentet uttalelse fra rådgivende lege som vurderte klagers skadebetinget vmi til 29 %. Selskapet vurderte den totale menerstatningen til kr 343 555. Klager ble tilbudt 25 % av den beregnede erstatningen. Selskapet mente Trafikk-forsikringsforeningen som erstatningsansvarlig for klager måtte dekke 75 % av den voldte skaden.

Klager har anført at vilkårene for ansvarsdeling etter bal. § 8 ikke er oppfylt. Ulykken skyldes alene motpartens manglende overholdelse av vikeplikten og dermed brudd på trafikkreglene. Sammenstøtet hadde ingen sammenheng med klagers fartsoverskridelse eller ruspåvirkning. Det er ikke bevist at det var årsakssammenheng mellom klagers promille og sammenstøtet. Bal. § 8 opererer ikke med noen regel om omvendt bevisbyrde på dette punkt, jf. FinKN-2016-552. På bakgrunn av de faktiske omstendighetene er det heller ikke grunnlag for eventuell avkortning etter bal. § 8 første ledd. Kjøringen i strid med trafikkreglene fra motpartens side og den påfølgende ulykken ville skjedd uansett. For det tilfelle at nemnda kommer til at det er grunnlag for avkortning, anføres subsidiært at avkortningsprosenten på 40 % er for høy, jf. gjeldende praksis fra Finansklagenemnda.

Selskapet anfører at ansvaret må fordeles etter bal. § 8 annet ledd med 75 % på klager og 25 % på motparten. Til tross for at motparten ikke er noe å bebreide for ulykken, må noe av ansvaret legges på bilen da bilansvaret er objektivt. Klager har ifølge sakens dokumenter uttalt at han hadde øyekontakt med motparten. Dette tilsier at motparten faktisk har sett om han kunne se noe kjøretøy, men ikke så noe. Det er klart at trialsykkelen ikke hadde eller benyttet lys, og at den som følge av dette ikke var synlig og kjørte i strid med trafikkreglene. Klager hadde hodelykt, men den var ikke slått på. Videre kjørte klager over tillatt hastighet, som også er brudd på trafikkreglene. Klager var påvirket av narkotiske stoffer tilsvarende en promille på 1,2. Sjansene for at ulykken hadde inntruffet dersom klager hadde vært upåvirket er mindre, da hans iakttagelsesevne og dømmekraft ville vært langt bedre.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets skyldfordeling etter sammenstøt er korrekt.

Utgangspunktet i bal. § 8 første ledd er at hver part bærer sin egen skade, med mindre skaden skyldes uaktsomhet fra den andre parten (a), teknisk svikt ved motpartens kjøretøy (b) eller at motpartens kjøretøy ikke ble kjørt i henhold til trafikkreglene (c). Er det slike forhold på begge sider, skal ansvaret deles, jf. bal. § 8 andre ledd.

Motparten svingte av veien til venstre, og hadde derfor vikeplikt etter trafikkreglene § 8 nr. 1. Den fremlagte dokumentasjonen tilsier imidlertid at klagers kjøretøy var uten lys. Motparten har forklart at klagers trialsykel "kom ut av mørket". Nemnda mener det er sannsynlig at manglende lys var årsaken til at sammenstøtet skjedde. Det er lite sannsynlig at klager ville svingt til venstre om han hadde sett klagers kjøretøy. Klager hadde videre ifølge politidokumentene promille på 1,2 på tidspunktet for sammenstøtet, og dessuten for høy hastighet. Også klager har derfor brutt trafikkreglene. Dette betyr at det skal foretas en skylddeling etter bal. § 8 annet ledd.

Brudd på vikeplikten må i utgangspunktet tillegges betydelig vekt, jf. bl.a. FinKN-2017-453. Her ble det ansvarsdeling 50/50 til tross for at motparten var ilagt bot for brudd på vegtrafikkloven § 3 fordi han hadde kjørt omtrent 10-20 km/t over fartsgrensen på stedet. I vår sak dreier imidlertid klagers brudd på trafikkreglene seg dels om kjøring uten lys, dels om for høy fart og dels om betydelig promille. Klager anfører at det ikke er årsakssammenheng mellom promillen og sammenstøtet. Med en så betydelig promille mener nemnda det må formodes at klagers oppmerksomhet og reaksjonsevne er påvirket, og at dette også påvirket hendelsesforløpet. Ut fra dette mener nemnda den foreslåtte ansvarsdelingen hvor klager må bære 75 % er korrekt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Roy Johansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).